

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อส่งเสริม
ความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Development of Learning Management with Applying of The Multiple Intelligences
Theory in Enhancing of Reading and Writing Abilities in Thai Language of
Prathomsuksa 3 Students

ปิลันธร ชินกร¹

สุรชา อมรพันธุ์²

สมาลี ชูกำแพง³

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ 2) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา วิชาภาษาไทย ตามเกณฑ์ 75/75 3) ศึกษาความสามารถการอ่านจับใจความ และการเขียนข้อความ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ก่อนเรียนและหลังเรียน การวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้ดำเนินการโดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อีก 1 คน และนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองธวัชบุรี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 25 คน ซึ่งดำเนินการวิจัยปฏิบัติการ 3 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และสะท้อนผลการปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา วิชาภาษาไทย จำนวน 8 แผน ใช้เวลาจัดการเรียนรู้แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง 2) แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัย แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน และแบบทดสอบท้ายวงรอบปฏิบัติการ 3) แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบทดสอบความสามารถการเขียนข้อความ เป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่ 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอดและฝึกทักษะ 4) ขั้นนำความรู้ไปใช้ และ 5) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งมีผลการประเมิน

¹ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งรายแผนและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนพบว่า นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ตามกิจกรรมที่กำหนด รวมทั้งได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่แตกต่าง สอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย ส่งผลให้เกิดความคิดรวบยอดในบทเรียนอย่างถูกต้อง สามารถอ่านจับใจความและเขียนสื่อความข้อมูลเหตุการณ์ ควบคู่กับการฝึกและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายในสถานการณ์อื่นด้วยความเข้าใจ

2. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.83/77.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 โดยที่นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนในแต่ละวงรอบ ดังนี้ วงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยการอ่านและการเขียนเท่ากับ 22.55 และ 22.60 วงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยการอ่านและการเขียนเท่ากับ 22.72 และ 23.08 และวงรอบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยการอ่านและการเขียนเท่ากับ 24.30 และ 24.72 ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนเท่ากับ 20.32 และหลังเรียนเท่ากับ 22.80 คิดเป็นร้อยละ 76.00 และมีความสามารถด้านการเขียนสื่อความก่อนเรียนเท่ากับ 20.76 และหลังเรียนเท่ากับ 23.92 คิดเป็นร้อยละ 79.73

คำสำคัญ : ทฤษฎีพหุปัญญา, การอ่านจับใจความ, ความสามารถในการเขียน

Abstract

The purposes of this action research study were: 1) to develop of learning management with applying of the multiple intelligences Theory to enhance of reading and writing abilities in Thai Language of Prathomsuksa 3 students effectively, 2) to find out for the efficiency of learning management with applying of the multiple intelligences theory for Thai language learning in Prathomsuksa 3 level, with the required criterion establishment of 75/75, 3) to study for reading and writing abilities of the students, at before and after learning based on applying of the multiple intelligences theory for Thai language learning. This action research was operated by researcher and a participant was Prathomsuksa 3 teacher and target group of students were 25 Prathomsuksa 3 students in Thawatburi school, Thawatburi District, Roi-Et Province, in the academic year of 2014. In providing of action research was comprised of 3 spirals, and activities in each spiral were planning, action, observation and reflection. For the research instruments consisted of : 1) 8 lesson plans of Thai language learning based on applying of the multiple intelligences theory with 16 hours, 2) recording form of the results of researcher's learning activities, the student's learning behaviors, and post-test for each spiral of action research, 3) a 30 item-test of reading ability for the multiple choices form, and 4) a 2 item of subjective test for writing ability. The statistics used for analyzing

data were percentage, mean, standard deviation, and presented qualitative data with narrative analysis.

The results of this study were as follows:

1. Developing of lesson plans for learning management based on applying of the multiple intelligences theory to enhance of students' reading and writing in Thai language for Prathomsuksa 3 level, was composed of 5 steps in learning activities, those are : 1) Learning engagement, 2) Presentation for new knowledge, 3) Concluding of conceptions and practicing, 4) Application of knowledge, 5) Learning assessment. Which the result of evaluating for quality and appropriateness of lesson plans by experts were at a high level, both for each plan and overall of plans. The results of learning activities were found that, the students had more opportunities in learning with variety of provided activities in class and was congruence with the nature and needs of learners differently. Lastly, was effected the students to gain of concepts learning correctly, and the students could learn in reading and writing, accompanied with practicing and applying of knowledge in other situations with understandingly.

2. Learning management based on applying of the multiple intelligences theory to enhance of students' reading and writing in Thai language, found that had efficiency of 76.83/77.87, which was higher than the established criterion of 75/75. Whereas, the students had abilities in reading and writing of each spiral were 22.55 and 22.60 ; 22.72 and 23.08 ; 24.30 and 24.72 respectively.

3. The results of the students' abilities in reading and writing of learning management based on applying of the multiple intelligences theory at before and after learning were 20.32 and 22.80 for enhancing of reading, and 20.76 and 23.92 for enhancing of writing respectively.

Keywords : Multiple Intelligences Theory, enhancing of reading, writing abilities

บทนำ

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการสำรวจ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านและการการเขียนของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่าง ๆ ด้วยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนด้านความเข้าใจ ในการอ่านไว้ในช่วงชั้น เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดให้อ่านแล้ว เข้าใจข้อความที่อ่าน ซึ่งผู้เรียนจะมี

คุณภาพดังกล่าวได้ต้องมีความสามารถในการอ่านจับใจความและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่านได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 1-3) จากข้อมูลปัญหาเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าควรมีการพัฒนาและหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การอ่านมีความสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นการเรียนรู้ทางวิชาการและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากร แต่ปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีนิสัยรักการอ่าน และไม่รู้จักใช้การอ่านเพื่อพัฒนาจิตใจของตนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาประเทศล่าช้าและไม่มีคุณภาพของการพัฒนาในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยหลายๆ ด้าน เช่น สภาพเศรษฐกิจ หนังสือราคาแพง ไม่มีหนังสืออ่าน ไม่เห็นประโยชน์ในการอ่าน สนใจสื่ออื่นมากกว่าหนังสือ (บุญล้อม ภูขมคม 2555 : 82)

ทักษะทางด้านการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เช่น ในการทำงานสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเขียนไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจตรงกันและถูกต้องรวดเร็วและในการเรียนทุกวิชาต้องใช้การเขียนเพื่อบันทึกความรู้ การเขียนสามารถสื่อความคิดจากผู้ส่งถ่ายทอดไปยังผู้รับเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันและทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร โดยการถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาเป็นภาษาเขียนซึ่งเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ ครูต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ใช้กลวิธีสอนและสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเขียนและต้องปลูกฝังให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 10)

เนื่องจากผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทย ในระยะที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากข้อมูลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนแต่ละช่วงชั้นยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเช่นกัน สอดคล้องกับการประเมินผลในระดับสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเมืองธวัชบุรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เฉลี่ยร้อยละ 63.69 ซึ่งเห็นว่าผลการเรียนภาษาไทยยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ เนื่องจากทางโรงเรียนกำหนดเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ที่ระดับร้อยละ 80 และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์บริบทการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนเมืองธวัชบุรี พบว่ายังมีความต้องการที่จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาไทยให้ส่งผลต่อทักษะการใช้ภาษาไทยของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการอ่านและการเขียน นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ แต่ยังไม่สามารถจับใจความสำคัญเพื่อเขียนคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านได้ ส่งผลให้การอ่านเป็นสมรรถภาพที่มีผลการเรียนต่ำสมควรได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุของปัญหานี้เนื่องมาจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมที่จะกระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้สึกรักอ่านหรือคิดนั้นอาจยังไม่มีหลากหลาย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ควรได้รับการสนับสนุนด้วยกิจกรรมที่เสริมสร้างให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านและฝึกทักษะการเขียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ และให้ได้อรรถความรู้สำหรับนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น (โรงเรียนเมืองธวัชบุรี 2556 : 4-6)

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ได้กิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะสม และสอดคล้องกับความแตกต่าง ความสนใจที่หลากหลายของผู้เรียน เฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ผู้บัญญัติทฤษฎีพหุปัญญา ได้เสนอทักษะความสามารถที่ผู้สอนควรให้ความสนใจจำนวน 8 แบบ (ฮารี สันหนวี 2543 : 1) ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) เป็นความสามารถสูงในการใช้ภาษา ทั้งด้านการพูด การเขียน ปัญญาด้านตรรกะคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)

เป็นความสามารถสูงในการใช้ตัวเลข รวมถึงความไวในการเห็นความสัมพันธ์ การคิดเชิงนามธรรมและการคิดที่เป็นเหตุเป็นผล (Cause-Effect) การคิดคาดการณ์ (If-Then) วิธีการที่ใช้ได้แก่การจัดหมวดหมู่ คิดคำนวณ และตั้งสมมติฐาน ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) เป็นความสามารถสูงในการมองเห็นพื้นที่ที่สามารถปรับปรุงและคิดวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) ความสามารถสูงทางด้านดนตรี มีความสนใจในเรื่องจังหวะ ทำนอง เสียง ตลอดจนความสามารถในการเข้าใจและการวิเคราะห์ดนตรี ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) ความสามารถสูงในการใช้ร่างกายของตนแสดงความคิด ความรู้สึก และสามารถใช้มือในการประดิษฐ์ ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) คือ ความสามารถสูงในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิด และเจตนาของผู้อื่น ปัญญาด้านการเข้าใจตน (Intrapersonal Intelligence) คือ มีความสามารถสูงในการรู้จักตนเอง และสามารถประพฤติตนได้จากการรู้จักตน ปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence) คือความสามารถในการรู้จักธรรมชาติของพืชและสัตว์ สามารถจำแนกประเภทของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต การเข้าใจวงจรของระบบธรรมชาติ และทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับที่ใช้การได้ ทฤษฎีพหุปัญญาสร้างบริบทให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปรับส่วนที่บกพร่องได้ด้วยตนเอง (อาร์ สันทรวี 2552 : 135) ดังนั้น ทฤษฎีพหุปัญญาเปิดประตูกว้างให้แก่การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย การเรียนการสอนที่ครุฑฯ ได้ใช้อยู่เป็นเวลานาน ทฤษฎีพหุปัญญาได้เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้วิธีการสอนใหม่ๆ (อาร์ สันทรวี 2543 : 15) ทุกคนมีความรู้ ความสามารถในการที่จะเรียนรู้ และวิธีการที่แตกต่างกันออกไป สิ่งที่สำคัญ ครูต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่า เด็กแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ได้อย่างไร เพื่อที่ครูจะสามารถจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้นพหุปัญญาจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญ ที่จะทำให้ครูเปลี่ยนมุมมองในการมองเด็ก อันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ให้เด็ก นอกจากนี้ยังส่งผลให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี และพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป (พีระ รัตนวิจิตร และคนอื่น ๆ 2544 : 9)

การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยประเภทหนึ่งซึ่งใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบโดยผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และ วิเคราะห์วิจารณ์ผลการปฏิบัติจากการใช้วงจร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนงานการลงมือกระทำจริง การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติการดำเนินการต่อเนื่องไปจะนำไปสู่การปรับแผนเข้าสู่วงจรใหม่จนกว่าจะได้ข้อสรุป ที่แก้ไขปัญหาได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ 2538 : 11-12)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเมืองธวัชบุรี จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ โดยการประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเขavnปัญญาหลาย ๆ ด้าน ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำองค์ประกอบทางปัญญาทั้ง 8 ด้านมาประยุกต์ใช้ในบทเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติ และแสดงออกให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและความสามารถของนักเรียน การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน ครูควรสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ภาควิชาในเอกลักษณ์ของตนเอง และเคารพในเอกลักษณ์ของผู้อื่น กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวจะสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญาวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75
3. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญา ก่อนเรียนและหลังเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเมืองธวัชบุรี อำเภอ ธวัชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 25 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความ และความสามารถด้านการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้กรอบการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ตามหลักการของ Kemmis and McTaggart มาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ได้แก่ กิจกรรมการสำรวจปัญหาโดยผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและเงื่อนไขบริบทของปัญหาที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มนักเรียน เพื่อให้เข้าใจบริบทของปัญหาและแนวทางปรับปรุงแก้ไขที่สำคัญน่าสนใจและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ตลอดจนการจำแนกรายละเอียดของปัญหาให้เชื่อมโยงกับแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้และมีความเหมาะสม

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ได้แก่ การนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปปฏิบัติกับนักเรียน โดยกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในบทเรียนออกเป็น 3 ส่วน ตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการ

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation) ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการพัฒนาผู้เรียน โดยอาศัยเครื่องมือจัดเก็บข้อมูลเข้าช่วยสนับสนุน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) ได้แก่ กิจกรรมการนำผลการปฏิบัติมาวิเคราะห์และสรุป เพื่อตรวจสอบทบทวนการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและระบุไว้เบื้องต้นที่เป็นขั้นสุดท้ายของวงจรการวิจัยปฏิบัติการ เป็นการประเมินผลหรือตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา หรือสิ่งที่เป็นข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยร่วมและผู้เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมผู้เรียน และระบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องด้วยการอภิปรายปัญหา และประเมินร่วมกับผู้ร่วมวิจัยเพื่อจะได้แนวทางการพัฒนาตามขั้นตอนดำเนินกิจกรรมและพื้นฐานข้อมูลที่น่าไปสู่การปรับปรุงและวางแผนการปฏิบัติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเมืองธวัชบุรี อำเภอ ธวัชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน 25 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และมีผู้ร่วมวิจัย ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ชนิด ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาเรียน 16 ชั่วโมง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติแต่ละวงจรรอบ ได้แก่

2.1 แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 แบบทดสอบการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความแต่ละวงจรรอบ

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย ได้แก่

2.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

2.3.2 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ มี 2 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ เพื่อจะเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 30 ข้อ

2) ตอนที่ 2 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ ระหว่างเรียน ให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics Scoring)

2.3.3 แบบวัดภาคปฏิบัติด้านความสามารถการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics Scoring)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผลการทดสอบท้ายแผน ผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อความ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการอธิบายความซึ่งจะนำมาสู่การสรุปผลการวิจัยและแสดงให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องราวของสิ่งที่ศึกษานั้นโดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมจากเครื่องมือในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรม และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็นความเรียง วิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อประเมินสภาพการณ์ว่ามีข้อบกพร่อง มีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร แล้วหาทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ

วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตลอดจนชี้แจงบทบาทของครูและนักเรียนในแต่ละกลุ่ม วิธีการวัดและประเมินผลเกณฑ์การให้คะแนน

2. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนข้อความ

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติแล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อใช้ในวงรอบต่อไป

5. หลังจากที่ได้ดำเนินการครบทั้ง 3 วงรอบแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนข้อความจากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผลและแปลผลข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการนำรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่ 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอดและฝึกทักษะ 4) ขั้นนำความรู้ไปใช้ และ 5) ขั้นสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ จากการนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนพบว่า นักเรียนมีโอกาสดูแลเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนด รวมทั้งได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อนำไปสู่ความคิดรวบยอดในบทเรียนที่จัดลำดับและเป็นระบบให้เกิดความเข้าใจ สามารถอ่านจับใจความและเขียนข้อความผ่านการฝึกและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นด้วยความเข้าใจ

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินได้ค่าเฉลี่ยรายแผนตั้งแต่ 4.43–4.62 และมีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.49 ซึ่งมีคุณภาพเหมาะสมมาก

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.83/77.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

3. การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญาก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผลดังนี้

3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญา วิชาภาษาไทย มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 22.80 คิดเป็นร้อยละ 76.00

3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา วิชาภาษาไทย มีความสามารถด้านการเขียนข้อความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 23.92 คิดเป็นร้อยละ 79.73

อภิปรายผล

จากการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันด้านปัญญา มีโอกาสปรับความสามารถทางปัญญาของตนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ภาษาไทย โดยครูผู้สอนมุ่งเน้นจัดกิจกรรมและสถานการณ์การเรียนรู้ให้เอื้อต่อการใช้พหุปัญญาของผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ ด้วยการจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์สอดคล้องกับการใช้ความสามารถทางพหุปัญญาของผู้เรียนแต่ละคน มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่ 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอดและฝึกทักษะ 4) ขั้นนำความรู้ไปใช้ 5) ขั้นสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ จากการนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนพบว่า นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนด สามารถอ่านจับใจและเขียนข้อความ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ปัญหาอื่น ด้วยความเข้าใจ

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ความรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ประกอบการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนข้อความ โดยกิจกรรมในบทเรียนได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน มีการเลือกใช้สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ค่อนข้างหลากหลาย สนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนได้แสดงออก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากกว่าปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงกับความสามารถทางปัญญาด้านต่างๆ ของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาไทย ส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น และผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาเป็นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองการแสดงออกของผู้เรียนแต่ละคนอย่างรอบด้าน ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล มีการนำเสนอผลงานแก่เพื่อนในชั้นเรียนให้รับรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยครูผู้สอนจะพิจารณาประเมินพฤติกรรมการเรียน และผลการปฏิบัติกิจกรรม ของผู้เรียนไปพร้อมด้วย หลังจากนั้นได้สนับสนุน ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้อธิบายเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในลักษณะการประยุกต์ใช้ในบริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมั่นใจ ในความรู้ใหม่ในบริบทที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ครูและนักเรียนได้ร่วมกันตรวจสอบข้อมูล ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทั้งหมด บรรลุผลหรือไม่อย่างไร เพื่อนำไปประกอบ การปรับปรุงแก้ไข สุดท้ายเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน เพื่อให้รับรู้ความสามารถของตนเอง และเตรียมเป็นความรู้พื้นฐานการเรียนรู้ครั้งต่อไป (นิราศ จันทรจิตร 2553 : 153-154) นอกจากนี้ยังได้รับการกลั่นกรองคุณภาพจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งมีคุณภาพเหมาะสมมาก ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดจึงส่งผลให้กิจกรรมการเรียนรู้ โดย

ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อส่งเสริม ความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.83/77.87 ซึ่งมีประสิทธิภาพกระบวนการสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี พหุปัญญา จะมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติมากกว่าและมีลักษณะของกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับ พัฒนาการด้านความถนัด ความต้องการความสนใจของผู้เรียนมากกว่า ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้พฤติกรรมแสดงออก ประกอบกับการปฏิบัติ กิจกรรมที่เชื่อมโยงกับเงื่อนไขคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้ความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้าน ของผู้เรียน มาปรับเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติและแสดงออกในลักษณะของการบูรณาการ และ สอดคล้องกับความสามารถทางปัญญาของผู้เรียน หรือกล่าวได้ว่าผู้สอนจะใช้กิจกรรมทางพหุปัญญา เป็นสื่อนำไปสู่ การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายในการเรียน (อารี สันทวิ 2535 : 55-56) จากเงื่อนไขและปัจจัย ดังกล่าว จึงส่งผลให้แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา วิชาภาษาไทย มีประสิทธิภาพ ก่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลวรรณ อุ่นจันทร์ (2553 : 113) ที่พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.83/81.18

3. การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาก่อนเรียนและ หลังเรียน นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนเท่ากับ 20.32 และหลังเรียนเท่ากับ 22.80 และคะแนนความสามารถด้านการเขียนสื่อความก่อนเรียนเท่ากับ 20.76 และหลังเรียนเท่ากับ 23.92 จากการปฏิบัติ การวิจัยแต่ละวงรอบที่ 1, 2 และวงรอบที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ ในแต่ละวงรอบทั้งสามวงรอบ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.60, 23.08 และ 24.72 คิดเป็นร้อยละ 75.33, 76.93 และ 82.40 ตามลำดับ และมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ แต่ละวงรอบมีคะแนนทดสอบท้ายวงรอบสูงกว่า ร้อยละ 75 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนพบว่ามีค่าเท่ากับ 23.36 คิดเป็นร้อยละ 77.87 ของคะแนนเต็ม ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยสร้างขึ้น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ชี้นำเสนอเนื้อหา ใหม่ 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอดและฝึกทักษะ 4) ชี้นำความเข้าใจไปใช้ 5) ขั้นสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนั้น การทดสอบย่อยท้ายแผนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผนผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีสร้างจากตำรา การวัดผลประเมินผล วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหา สารการเรียนรู้จุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบและทดสอบได้ตรงจุดประสงค์ จึงทำให้นักเรียน มีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ ต่อกิจกรรมการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เสรีรัตน์ อามาตย์ (2550 : 100-101) พบว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากลักษณะและจุดเด่นของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้น งานวิจัยนี้สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นการสอนที่เน้นพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาทั้ง 8 ด้านของนักเรียนให้ทำงานร่วมกันหรือส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและสนุกกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งคนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขาสามารถพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่าง ๆ ตามสภาพแวดล้อมของตน (Gardner 1983, อ้างถึงใน เยาวพา เดชะคุปต์ 2544 : 2-3) โดยไม่เน้นเนื้อหาการเรียนแบบเก่าๆ ฝึกให้นักเรียนทำกิจกรรมและส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน ในแต่ละครั้งผู้สอนอาจสำรวจหรือวิเคราะห์ความสามารถทางปัญญาของผู้เรียนในชั้นเรียน ก่อนออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้เพื่อให้ได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนมากขึ้น
 - 1.2 ในการจัดกลุ่มนักเรียนควรคลุมนักเรียนที่มีความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกัน อยู่ด้วยกัน เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ใช้ความสามารถของตนทำงานอย่างเต็มที่ ทำให้ได้ผลงานอย่างมีคุณภาพ
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป
 - 2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
 - 2.2 ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา วิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น กับวิธีสอนอื่น ๆ ที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์สุรชา อมรพันธุ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาลี ชูกำแพง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิตร ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพาร เอรารวรรณ์ กรรมการสอบ และ อาจารย์ ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และให้คำแนะนำ สั่งสอนตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาและขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- นิราศ จันทระจิตร. การเรียนรู้ด้านการคิด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- บุญล้อม ภูขามคม. “การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองกุ้งศรีวิทยาการ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์.” วารสารบริหารการศึกษาบัวบานจิต. 12, 2 (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2555) : 80-92.
- พีระ รัตนวิจิตร และคนอื่น ๆ. การประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญาสู่การปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2544.

- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. ขอนแก่น : เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการขอนแก่น, 2537.
- เยาวพา เดชะคุปต์. **พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.
- โรงเรียนเมืองธวัชบุรี. **การประชุมเชิงวิชาการ**. โรงเรียนธวัชบุรี, ธวัชบุรี, 2556.
- วิไลวรรณ อุ่นจันทร์. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2544.
- . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสรีรัตน์ อามาศย์. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง อาหารดีมีคุณภาพชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้ทฤษฎีพหุปัญญา. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- อารี สันทรวี. การวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยในประมวลสาระชุดวิชาการวัดและประเมินผล กลุ่มวิชาเตรียมประสบการณ์ หน่วยที่ 6. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535.
- . **พหุปัญญาในห้องเรียนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน**. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ, 2543.
- . **พหุปัญญาประยุกต์**. กรุงเทพฯ : สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก, 2552.
- Gardner, H. **Multiple Intelligences : The Theory in Practice**. New York : Basic Books, 1983.